

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măceșarilor 47.
Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măceșarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 3593/1881. Scol.

Cerculariu

cătră tôte oficiile protoprebite-
rale din archidieceșca Transil-
vaniei.

Înaltul ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul ddo 19 Novembre 1881 Nr. 29953 a enunțiat: că acei elevi ai scoalelor medii (gimnasii și scoli reale), cari în decursul anului scolastic nu capătă clasificare dela preotul lor din studiul religiunii și moralului, se vor privi de eșiți din scôlă; ér' aceia cari la finea anului scolastic nu capătă astfel de clasificare, nu se vor promovă în anul următoriu la clasa superiôră.

Pentru a preveni astfel de urmări rele pentru elevii nostri, cari cercețeză scôlele medii de stat séu de alte confesiuni, se pune în strênsă detorință catichetilor nostri aplicați la aceleași institute: ca pentru fiesce care din elevii, cărora le propun studiul obligat al religiunii și moralului, să transpună deadreptul la directorul institutului respectiv clasificarea, respective calculii din același studiu al religiunii și moralului, cu finea fiesce-cărui trieriu al anului scolastic și anume: pentru trieriu I până la 15 Decembre, pentru al II-a cu o sêptemână înainte de Dumineca florilor, ér' pentru al III-ea până la 15 Iuniu, totdeuna după calendariul nou.

Oficiile protopresbiterale sînt însărcinate a publică în tracturile lor ordinațiunea acêsta spre scirea și acomodarea tuturor celor interesați, ér' mai ales a catichetilor însărcinați cu catichisarea studenților nostri greco-orientali dela următoarele institute de stat, respective de alte confesiuni, anume:

1. Sibiu, gimnasiu superior de stat, apoi gimnasiu superior și scôlă reală superiôră de confesiunea evangelică-augustană.

2. Blașiu, (la protopresb. Mercurei) gimnasiu superior greco-catolic.

3. Sebeșiu, gimnasiu infer. de confes. evang. augustană.

4. Deva, scôlă reală de stat cu VIII clase,

5. Alba-Iulia, gimnasiu și liceu romano-catolic.

6. Aiud, (la protopr. Albei-Iulie) gimnasiu superior de confes. evang. reformată.

7. Turda, gimnasiu mare al unitarilor.

8. Clușiu, gimnasiu super. rom. catol., altul de confesiunea evang. reformată, și scôlă mare a unitarilor.

9. Șimleu, (Szilágy-Somlyó, la protopresb. Ungurașului), gimnasiu începătoriu rom.-catolic.

10. Gherla, (la protopr. Deșiuului) gimnasiu armeno-catolic.

11. Năsăud (la protopr. Bistriței) gimn. super. greco-catolic.

12. Bistrița, gimn. superior și scôlă reală infer., ambele de confes. evang. augustană.

13. Reghin, gimnasiu infer. de confes. evang. augustană.

14. M. Oșorheiu, gimn. rom. catolic și altul de confes. evang. reformată.

15. Mediaș, gimnas. super. de confes. evang. augustană.

16. Elisabetopol (la protopresb. Mediaș) gimn. rom. catolic.

17. Odorheiu (la protopr. Sighișorei) gimn. super. rom. catolic, altul de confes. evang. augustană și scôlă reală de stat cu VIII clase.

18. Cristur (la protopresb. Sighișorei) gimnasiul unitarilor.

19. Sighișora, gimn. superior și scôlă reală infer. de confes. evang. augustană.

20. Brașov, gimnasiu superior rom. cat. apoi gimnasiu super. și scôlă reală infer. de confes. evang. augustană.

Se înțelege de sine: că și la gimnasiile nôstre confesionali din Brașov și Brad sînt de a se observă în tótă vigôrea lor normativele, ce privesc

propunerea studiului obligat al religiunii și moralului și calculii din aceleași studii pentru studenții de ori ce confesiune; drept acea ordinațiunea presentă e de a se comunică pe calea protopresbiterală și direcțiunilor acestor gimnasii, spre scire și acomodare.

Sibiu, din ședința consistoriului archidieceșan ca senat scolar, ținută la 12 Ianuarie, 1882.

Miron Romanul m. p.
arhiepiscop.

Nr. 3715: 1881. Pres.

Simțindu-se trebuința unui indice al legilor Ungariei mai ales dela anul 1847/8 încoaciă, înaltul ministeriu reg. ung. de interne a însărcinat pre judele dela tabla regească din Budapesta, Aloisiu Knorr, cu compunerea unui astfel de indice, care apoi aprobat de același înalt ministeriu, a și apărut în librăria lui Otton Nágel jun. în Budapesta, de unde se poate procura cu prețul normal de 4 fl. pentru un exemplariu broșurat, ear' pentru cel în compactură de lucș cu prețul de 5 fl. v. a.

Pentru oficiile și funcționarii, cari în sensul art. de lege 53 din 1880 nile de legi, este acordat favorul de ași putè procura amintitul indice cu prețul moderat de 3 fl. 60 cr. pentru un exemplariu broșurat seu cu 4 fl. 50 cr. pentru un exemplariu de lucș; însă cu acestea prețuri se poate procura indicile esclusiv numai dela „Redacțiunea magazinului de legi regnicolari” (Országos törvénytar szerkesztôsege) în Budapesta, bazarul Franciscanilor, trimițându-se acolo prețul anticipative, spre care scop se recomandă asemnațiunile postali.

În urma emisului înaltului ministeriu reg. ung. de culte și instrucțiune publică din 25 Novembre 1881 Nr. pres. 1469 se atrage atențiunea oficiilor noastre bisericesci la atinsul indice, care se recomandă deosebi și prin

acea, căci el este redactat în rënd alfabetic (se înțelege în limba maghiară) și este un repertoriu bun pentru toate legile, ce sînt în vigoare, începënd dela anul 1847/8 până la anul 1880.

Sibiu, 26 Ianuarie, 1882.

Miron Romanul m. p.,
arhiepiscop.

Sibiu 29 Ianuarie.

Se poate că undeva în alte părți se esiste în realitate, dar totuși teoretică, ideea de panslavism, se poate mai departe se esiste ideea de pangermanism, se poate în sfêșit că sînt oameni fremențați și de ideea de panromanism.

Sînt multe feliiuri de oameni pe lumea aceasta și fiindcă ideile se nasc în capetele oamenilor, nu e vorbă, și ideile lor pot fi de multe feliiuri.

Oare nuși băteau capul și Grecii, încă pe când Turcul s'a cu amêndouè picioarele pe capetele și grumații lor, să facă din peninsula Balcanilor întregă, dimpreună cu țêrile române dela Dunăre, o Grecie mare? Aceasta era nu ideea, ci mai virtos visul panellenismului.

mai departe. După nisuițele maghiare de pe la anii treizeci încoaciă, cu deosebire dela 1847—1848 și 1849, cu o intrerupere de vre o cincispredece ani, s'a desvoltat binisor și ideea de panmaghiarism. Firesce nu în o întindere preste toată fața pământului, nici preste a Europei măcar, dar preste teritoriul dintre Adriatica și Marea neagră; în timpul mai din urmă (Semn că poporul poftei de maghiarizare, deși mare încă și umflat, a început a scăde.) s'a fermurit între cercul Carpaților și Adriatica.

Visuri și ear visuri! Națiunile rămân ceea ce sînt îndată ce au putere de vieață.

Poftele de cuceriri sînt legate, putem dice, totdeauna de condițiunea

FOIȚA.

Literatura română și străinătatea.*

II.

(Urmare.)

Celelalte două cărți ale d-lui Kotzebue es din cadrul articolului de fața, nefiind traduceri din românește, ci lucrări originale ale autorului. Însè materia acestor lucrări este luată din viața Românilor moldoveni și este tractată cu atâta cunostință de cauză, cu atâta iubire a Românilor încât ne înfățișează despre țeara noastră deacum 30 de ani o icoană credincioasă care trebuie să contribuie și ea a ne face mai bine înțeles și mai bine veduți în străinătate. Noi ne vom îngriji ca aceste scrieri ale dlui Kotzebue să fie traduse în românește, căci dacă ele pot fi interesante pentru Germani, vor fi de sigur cu atât mai interesante și mai prețioase pentru Români, cărora

le înfățișează oglinda unor vremi pentru totdeauna trecute.

Bilder und Skizzen aus der Moldau ne dau următoarele „copii de pe natură” din societatea noastră dintre 1852 și 1856: o vênătoare în Moldova; mănăstirea Tomnatică (Vêraticul); băile dela Slănic; o istorie țêrenească; o visitare a bălciului sau a „iarmarocului” din Folticeni. Toate sînt scrise cu vioiciune, cu ingrigire pentru amănuntele împregiurărilor reale și pe lîngă unele muștrări meritare, cu bunăvoință pentru noi. Nnmai douăzeci și cinci de ani au trecut dela epoca descrisă acolo, și de abia ne mai putem recunoasce în schițele dlui Kotzebue. Viața boererească din povestirea dela început s'a schimbat astăzi pretutindeni, a treia a călugărițelor, de care se plînge autorul cu drept cuvênt (fetele de boer duse cu sila la călugărie), a dispărut asemenea din mănăstirile noastre, băile dela Slănic s'au reformat și „iarmarocul” dela Folticeni a încetat de mult a mai fi ceea ce era pe atunci. Numai țêranul român în bine și în rêu și frumseța naturei au rămas neschimbate și

sînt încă elementul statornic în marea mișcare a țêrii românești.

Pe o scară mai întinsă ne dă și romanul Lascăr Viorescu o descriere a vieții noastre sociale din generațiunea trecută, adecă de pe la 1851, și ne înfățișează tocmai tranșițiunea dela obiceiurile cele vechi spre spiritul cel nou al generațiunii după 1848. Contrastul între junele Lascăr și bêtânul Ienachi însufleșește întreaga lucrare, și mai ales figura lui Ienachi este o creațiune ce poate sta alătura cu cele mai însemnate produceri ale romanului modern.

Încheiând aici darea noastră de seamă, nu ne putem opri dela încercarea de a ne esplica favoarea neașteptată ce a ne găsît-o, mai ales în Germania literatura poetică a unui popor, care până atunci fusese întimpinat sau cu nepăsare sau cu antipatie.

Ceea ce a trebuit să placă strănilor în poeziile lui Alecsandri, Bolintineanu, Eminescu și Șerbănescu și în novelele lui Slavici, Negruzzi și Gane, este pe lîngă măsura lor estetică, originalitatea lor națională. Toți auto-

rii acestia, părăsind oarba imitare a concepțiunilor străine, s'au inspirat de viața proprie a poporului lor și ne-au înfățișat ceea ce este, ceea ce gândesc și ceea ce simte Românul în partea cea mei aleasă a firii lui etnice. Acest element original al materiei, în forma estetică a artei universale, păstrând însă și în această formă ca o rămășiță din parfumul recoritor al pământului său primitiv, a trebuit să încante pe tot omul luminat și să atragă simpatia lui luare aminte asupra poporului nostru. Căci ori ce individualitate de popor își are valoarea ei absolută, și îndată ce este esprimată în puternica formă a frumosului, întimpină un resunet de iubire în restul omenirii ca o parte integrantă a ei.

La această cauză generală să mai adauge în deosebi pentru novelele lui Slavici, Gane și Negruzzi întemplantarea favorabilă, că ele se găsesc în armonie în privința obiectelor ce ni le înfățișiază și care sînt mai ales figuri tipice din popor, cu un întreg curent al gustului estetic în Europa, curent pe care noi îl credem foarte sănătos

* „Convorbiri literare.”

vitalității cuceritorului și cuceritului. Și e trist când se întâlnesc într'un proces de cucerire două popoare cu putere egală de viață, pentru că se macină unul pe altul pentru al treilea. Dar și mai trist este când îngâmfarea ia mințile unuia, făcându-l să se creadă că este mai durabil ca altele de lângă sine le împedecă pe aceste cu experimentele sale în dezvoltarea lor firească.

Între popoarele cele mari din Europa Rușii și Germanii se pare că ar avea oameni stăruitori pentru o cucerire întinsă. Viitorul însă va arăta acelor ce plămădesc idei de panslavism și pangermanism, că pe lumea aceasta sunt margini firești feliurite, preste cari nu se poate trece. Vor trebui adecă să se convingă despre sine înșiși că *ultra posse nemo potest*.

Până atunci aceia și acestia au câte o împregiurare escusătoare pe partea lor. Sunt răpiți unii de întinderea cea mare a viței lor eară alții de vasta lor cultură.

Altfel stau lucrurile în monarchia noastră, în carea s'au întâlnit toate trei vițele cele mari din Europa și între ele au luat o mână de oameni de viță cu totul străină, pe Maghiari.

În monarchia noastră sunt împărțite sortile de așa, încât în armonie frățescă fiecare fracțiune din vițele ce sunt într'unite într'o comuniune pot să se desvolte și prospereze una lângă alta. Din contră, îndată ce ar începe una sau alta se absoarbă pe celelalte, provoacă numai turburări și frecări, cari țin în loc și pe unii și pe alții și în cele din urmă ar da privilegiu vițelor mari din vecinătate să se amestece în afacerile noastre.

Causă destulă de a fi noi în contra tendențelor de cucerire, vină acele din ori care parte.

În vor ținea la idea de a maghiariza tot ce se află între limitele Ungariei, comit numai o nebulie. Ei n'au pe partea lor nici un titlu de escusare pentru visurile lor.

Căci, ce privesce pe Români, dacă sunt Maghiarii oameni cu judecată sănătoasă, au avut ocaziune să se convingă că sunt un popor care nu s'au putut mistui de nici o viță de când au fost deslipiți de trupul care îi a transplantat aici și nu vor fi Maghiarii aceia, în care să se mistue un popor ce a dovedit atâta putere de viață.

și în urma căruia romanurile țărănesci și în genere descrierile tipice au ajuns a fi cele mai prețuite produse ale literaturii de romaniști.

Poate nu se va găsi că facem un lucru nepotrivit, dacă, pornind dela novelele noastre populare, ne oprim ceva mai mult asupra unei discuțiuni estetice, care se află în legătură așa de strinsă cu mișcarea noastră literară.

Cetirea unor romanuri și novele ca *Lascar Vioresku* de Kotzebue, ca *Buna pescuire* a spaniolului Alarcon (vezi „Convorbirile” dela 1 Ianuarie 1881), ca *Rabbiata* lui Heyse, ca *Gura Satului* de Slavici, *Amintirile din copilărie* de Creangă, *la mare au diable* și *petite Fadette* de George Sand, *Blocus* de Evckmann-Chatrian, *Memoriile unui vânătoriu* și *Nov* de Turgenew, *Norocul în Roaring-Camp* de Bret Harte, vezi „Convorbirile” dela 1 Ianuarie 1874) și mai pre sus de toate *Ut mine Stromtid* de Fritz Reuter, ne a întărit în convingerea, că se poate formula dea dreptul un nou principiu estetic în privința romanului modern în deosebire de tragedie.

(Va urma.)

Ei vor ști, ca și noi, că pedeci în cursul dezvoltării lor s'au putut pune. Însă care au fost efectul pedecilor? Li a ținut în loc. Mai mult, îi bolnăvisă așa zicând de moarte, încât nu mai departe decât pe la sfârșitul secolului trecut și până în mijlocul celui de față părea, că au ajuns a li se mai ține numai luminarea.

A fost însă de ajuns un vânt călduț de libertate din apusul Europei, pentru ca poporul care trăgea de moarte să prindă puteri încât earăși se numere între națiunile cele vii; încât afară de monarchie se constituie un regat mic, dar respectabil, și în monarchie o naționalitate, care nu mai poate fi ignorată.

Încercările din anii dela dualism în coace de a ne reduce pe noi Români la nimica, sunt, după noi, încercări nerumegate. Ciuha panslavismului înse pentru Români este cu totul o nebulie ridiculă de oare ce Români cu astfelu de lucru nu au absolut nimic comun. De aceea când vedem că sunt între Maghiari oameni naivi, cari cred că punând ciuha panslavismului și în capul Românilor, vor folosi cel puțin lor ceva, nu scim se ridem de ușurința lor sau să plângem de mila lor.

Dacă i-ar privi numai pe ei, noi am ride; dar fiindcă stricăciunea întrebunțării feliului acestuia de spaimă ne privesce și pe noi, privesce și pe alții, cari nu aparțin viței maghiare, privesce în sfârșit comunitatea politică, sub carea credeam că se aflăm fiecare un adăpost sigur și mulțumitoriu — sūtem puși pe gânduri că unde au se ese lucrurile în urma șgomotului de trâmbițe din care resuna: „panslavism.”

Și dacă aplică Maghiarii ciuha la Slavii din monarchie este o nebulie. Căci ce fac denșii cu aceasta? Punând denșii panmaghiarismul cu toate că cuvântul „ominoș” deschid cale la dorințe necunoscute, dar pe care aușindule în toată ziua, Slavii încep a crede că la toată întemplarea va fi mai bine împlininduse acele dorințe, de care asupritorii lor se tem așa de tare.

Maghiarii înse n'au început bine cu ciuha panslavismului și și-au sculat „pangermanismul” în capetele lor. Și cu acesta, credem că se vor fi convins, că nu e de glumă. Ferberea de astăzi de care e coprinsă toată Germania, din cauza asuprirei germanismului în Ungaria este cu mult mai ponderoasă de cât panslavismul închipuit între Români și cel semănat, sau cel puțin cultivat tot de Maghiari între Slavi.

Nebunia politică cu panmaghiarismul, deși mărginit la țerile coroanei unguresci (Noi facem abstracțiune de la alte visuri cu Ciangăii și cu limba maghiară în Bucuresci trâmbițată de Vandory mai anii trecuți cu multă satisfacțiune), a început a trezi din somn și cercuri de mare importanță din Viena.

După cum stau lucrurile în monarchia noastră, temerea noastră nu poate fi așa mare nici de panslavism, nici de pangermanism, pre cum avem cuvânt de a ne teme de pangermanismul maghiar, care a imbutat o bucătură prea mare în zelul seu de maghiarizare, o bucătură, care nu periclită numai fălcile care nu o pot sdrumica, ci la timpul cel mai nepotrivit mătorește disarmonia internă a monarchiei austro unguresci.

Atâta experiență avem noi încât se scim că predicăm surșilor. Ne facem însă datoria. Poate că în oara a două spre de cea, căci a unspredecea a sunat de mult, și vin și domnia lor în ori.

Dacă nu, lumea și împărăția se scie, precum și scie, că răspunderea,

în nici un cas, nu poate căde și asupra Românilor.

Dar noi avem speranță că în monarchie mai există destule elemente de conservare și acele îi vor îndupleca și pe domni Maghiarii ași întinde altfelu coardele.

Cu chipul acesta sperăm a fi feriți de panslavism, de pangermanism și vom scăpa și de negura pannebunismului.

Revista politică.

Sibiū, în 29 Ianuarie.

Și Ungaria își are panslavistii sei. Dela Panciova s'au telegrafat la filele din Budapesta: „Renumiții agitatori panslaviști Costa Popovici din Belgrad și Lazar Crstici din Cumanova sunt arestați aici. Ei călătoriau dela Varșovia preste Chichinda mare la Belgrad. Cercetarea urmează sub conducerea căpitanului cetății Wittigschlager. Hărțile arestațiilor sunt secustrate.”

În Galiția arestările numai au sfârșit. În 8 Febr. n. fu arestat profesorul dela Gimnaziul nemțesc din Lemberg Zharschi și preotul dela mănăstirea greco-catolică Szpryn. S'au călcat încăperile de lângă biserica ruteană a Stului George. Mai multe reuniuni și asile de studenți s'au disolvat de autoritățile publice pentru cuvântul de agitațiuni rusofile. „Köln. Ztg.” observă la arestările din Galiția că dacă guvernul austriac vrea serios se curme agitațiunea panslavistică ar face foarte bine dacă și-ar îndrepta atențiunea asupra uneltirilor din Praga. Acolo este vatra agitațiilor panslaviste și a le Rușilor, nu însă în Galiția, unde, precum se vede, poate pentru liniscirea unor cercuri superioare se caută a se pune ceva în revașul Rutenilor.

„Kreuz Ztg.” într'un articol interesant se ocupă cu discursul lui Scobeleff de la deschiderea limbajului generalului de ne mai audit față cu state amice. Limbajul generalului, dice foaia citată, vatămă respectele cele mai obicnuite ale buneii cuvințe și este demn de un căpitan de bande revoluționare. Limbajul acesta nu poate fi trecut cu vederea, de oare ce în Rusia există o partidă, carea preabucoros ar vedea pe Scobeleff president în fruntea viitoarei „republice rusesce.” Ignatieff se vede că prin favorirea astorfeliu de lucruri voiesce se umple pausa ce i s'au impus pe terenul politice externe. Fie care bărbat de stat rusesc trebuie să știe, că încercările de a transplanta panslavismul în afară trebuie să se paralizeze de inoportunitatea politică și de iubirea de pace a lui Alecsandru III. Dacă acest din urmă suferă încă șovinismul ministrilor și generalilor sei nu este de a i se lua în nume de rău, fiind că este încungiurat de conjurațiuni. Dacă starea aceasta de lucruri nu s'ar schimba, credem, dice „Kr. Ztg.”, că acei chemați nu vor scăpa din vedere momentul de a fi, când se va cere, la postul lor. — „Kr. Ztg.” se vede că urmărește scopul de a suspecta înaintea țarului nu numai pe Scobeleff, dară și pe Ignatieff și a mijloci căderea acestor inimi ai Germaniei.

„N. Allg. Ztg.” având în vedere o corespondență din Berlin trimisă la „Golos”, în care se trata de un plan ce l'ar fi avut Bismarck pentru primăvara anului 1881, de a lua Germania dela Rusia: Polonia, Libau și Riga, plan pe care întvederea dela Danzig l'ar fi nimicit, reflectează: Cu satisfacțiunea cea mai sinceră am luat notiță acum de curând despre limbajul cel pacinic, de care se servește „Golos”; de aceea ne surprinde oarecum când vedem, că același a intrat pe terenul unei politice fantastice. Ne mărginim a constata fapta aceasta, fără a o supune criticeii.

Despre principele Muntegrului au cerculat în zilele din urmă felu de felu de sciri, până și scirea că i-a fost atacată viața. Într'o telegramă dela 9 Februarie se dice că a primit în audiență pe un corifeu de ai opozițiunii Popovici și l'ar fi trimis cu o misiune secretă la Nicșici. Principele petrece în Antivari.

Dela Belgrad se telegrafează că catastrofa financiară din Paris a șguduit foarte tare pozițiunea ministeriului și opozițiunea contribuie, ca asigurările liniscitoare ale ministeriului despre urmările catastrofei, înaintea poporului se nu aște creșământ.

„Neue freie Presse” care se ocupă mai des de cestiunea dunăreană, revenind asupra i în numărul dela 5 Februarie, anunță următoarele:

Scirea cum că Austria a luat în considerațiune propunerea delegatului francez în comisiunea dunăreană, dl Camille Barrère, pentru rezolvarea cestiunii dunărene, și că astfel a primit-o în principiu, a provocat o adeverată grindină de desmînțiri oficiale. Astăzi, dintr'un isvor foarte bine informat, ni se confirmă esactitatea scirei dată de noi altă dată. Actualmente se urmează între cabinetele interesante nisce vii negocieri asupra propunerii dlui Barrère și trebuie stabilite mai ales nesce amănunte asupra i. Astfel s'au propus ca durata mandatului delegatului comisiunii dunărene internaționale trimis în comisiunea micșă, să fie ficșată la un an, pe când de altă parte a fost prezentată o propunere de a trimite pentru fie care sesiune un nou delegat. Se mai negociază încă și asupra cestiunii dacă puterile reprezentate în comisiunea dunăreană internațională trebuie să fie chemate după alfabet sau trase la sorți spre ași trimite delegații lor în comisiunea micșă, precum și asupra altor puncte. Îndată ce se va ajunge la o înțelegere asupra acestei cestiuni, la ceea ce se acceptă până în primăvară, dl Barrère va aduce propunerea sa în sesiunea comisiunii dunărene internaționale, care va avea loc în Mai și ea va fi rezolvată atunci și în mod formal. Fiind că Austria nu mai stăruiesce de mult încă asupra votului preponderant, apoi se speră că se va ajunge la înțelegerea dorită atât de mult din toate părțile, deși România nu pare dispusă până acum a primi propunerea dlui Barrère.

— Diarele germane atrag atențiunea guvernului asupra călătoriilor de recunoaștere ce oficerii francezi întreprind dela o vreme încoace prin districtele germane limitrofe. încă din Noemvre 1880 generalul Miribel și căpitanul Pistor, într'o călătorie de șese oare, ar fi recunoscut împregiurimele localității Hechtheim, și acum căpitanul Pistor s'au dus în Decemvre 1881 cu un pretins deputat dl Gaston Marquiset la proprietatea tatălui căpitanului, care se află lângă Bergzabern și de acolo a făcut excursiuni. „Kölnische Zeitung” găsesce regretabil faptul că din nesce asemenea lucruri, care se repetă la intervale regulate, trebuie să se deducă că prin cercurile militare superioare franceze — căci generalul Miribel este șeful statului major — pacea cu Germania nu este considerată decât ca o pausă și că cei de acolo par a se pregăti regulat să ridice din nou perdeaua care a cădut în 1871, în urma unui act atât de sângeros.

Rescoala.

Comanda generală din Serievo raportează în 8 Februarie n. despre vre-o trei perderi de răniți greu și un rănit ușor.

De unde va fi având „Egyetértés” scirea despre conducerea rescoalei în Erțegovina, are ea să respudă. Afăm însă dintr'o telegramă

a acelei foi, că din operațiunile insurgenților de până acum se vede, că conducerea este în mâni destere de militari. Trupele noastre până acum încă nu s'au demis la ofensivă, ci s'au ținut pe lângă restabilirea ordinii și sondarea puterii insurgenților,

Altă telegramă din același isvor vrea se scie că insurgenții ar fi ocupat Coinița, un punct strategic, între Sereievo și Mostar. Altă scire, care earăși trebuie luată cu toată rezerva spune îngrădindu-se cu sciri din foi esterne, că dintre soldații nostri desertează mulți la insurgenți.

„Bud. Cor“ are sciri din Erțegovina și Dalmația că rescoala nu se întinde mai departe și e speranță că în scurt timp se va restabili pacea.

Primejduirea monarhiei prin Șovinismul maghiar.

Gazeta vieneză „Vaterland“ scrie în Nr. 35 din 4 l. c. n. între altele, ce se refer la șovinismul maghiar, și aceste:

„...nu se poate tăgădui că naționalitățile nemaghiare trăiesc într'o situație nu chiar plăcută. Legea pentru naționalități — și așa omeopatică — precum și alte legiuiri, cari sunt favorabile pentru nemaghiari, sau au ramas neexecutate, sau sunt meru atacate. Producem numai unele. Legea pentru scoalele populare din 1868 prescrie fără excepție, că fiecare copil se primească în școala poporală instrucția în limba maternă. Numerarea din urmă a populației cu toate prescrierile a arătat în Budapesta 120,000 Nemți, 21,500 Slovaci și 1750 Serbo-Croați; dar' unde sunt scoalele populare comunale în Budapesta cu limba de instrucție nemțească, slovacă sau serbo-croată? Ele nu esista. Mai departe! După legea pentru naționalități statul se înființează din mijloacele statului pentru Nemaghiarii cari locuesc compact, *scoli medie în limba respectivă a poporului*. Se ni se arete însă un singur gimnasiu sau o singură școală reală, o școală civilă sau un seminar de învățatori, ce ar fi susținut de către stat pentru nemaghiari! Judecătoriile de instanță primă se primească hărtii în ori ce limbă din țeară; care tribunal observă prescriptul acesta?

„Și astfel am mai putè presenta multe alte gravamine întemeiate a nemaghiarilor, pentru a dovedi existența unui șovinism prigonitor, care a isbutit a'și câștiga înriurintă însemnată la regim, în parlament și în presă și căruia trebuie să slugească și bărbații conducători, adese ori în contra înțelegerei mai bune. Acestui șovinism este a se atribui legea de vexațiune cu introducerea limbei maghiare în toate scoalele populare, din el resare și partea aspră a proiectului de lege de față pentru scoalele medie, dela el se trage agitațiunea scârboasă împotriva numelor familiare nemaghiare, pe care a favorizat-o guvernul și prin aceea, că a scădut timbrul pentru maghiarisarea numelui dela 5 fl. la 50 cr.

„Din punctul de privire mai înalt al monarhiei și al intereselor europene, învrăjbirea aceasta confesională și națională tot mai mare în Ungaria, învrăjbire ce'și aruncă valurile sale într'un chip critic deja dincolo de barierele roșii-albe-verdi, apare ca o primejdie amenințătoare; căci ea nu numai paralizează cele mai bune puteri, sau le nimicesc chiar, ea nu numai face războiul mic permanent în sinul populației și măresce nemulțămirea și amarăciunea tot mai tare, ci ea amenință și puterea întreagă a monarhiei, care de sigur trebuie

să supoarte suferințe, dacă prin învrăjbirile și sumuțările neîncetate o parte mare a poporului pentru devotamentul și interesul pentru monarhia aceasta. Cât timp oare va mai fi suferită agitația aceasta a învrăjbitorilor confesionali și naționali?“

Dela dieta Ungariei.

(Urmare.)

Și dl. ministru presid. a cređut că oficiul i demandă să ia parte la desbaterea de ađi. Dsa a respins imputarea deputatului Herman, că nu folosesce adecă destul de bine fondul de dispozițiune și presa oficioasă pentru „informarea“ străinătății (Srigări din dreapta: Nu voim să mai ascultăm e destul!) și a declarat că dsa face numai atât cât poate. Una i-o cred pe cuvânt, căci sunt convins: de astăzi înainte și în urma desbaterei de ađi ministru president va pune în mișcare mai mult ca până acum fondul de dispozițiune, biroul de presă din Viena și cum se vede din declarațiunea sa, și alte mijloace ale poliției secrete de stat, pentru a înfățișa toate în sensul seu și pentru a suprima rapoartele asupra lucrurilor ce l'ar putè compromite. Trebuie însă să-l reflectez că în timpul din urmă s'au schimbat șansele pentru dînsul: străinătatea nu va mai suferi cu atâta răbdare și indulgență ca până acum ca să-i se arunce pulbere în ochi, și în deosebi Germania a pierdut ori ce încredere în credibilitatea informațiilor și rapoartelor oficioase și bărbații dela presa germană vor căuta în comunicatele oficioase din Pesta și Viena adevărul numai printre șiruri — mai ales decând li au căđut solđii de pe ochi în urma prea grosolanelor amăgiri.

Dl ministru president a indigitat mai departe că dsa și până acum față cu aceste „agitațiuni periculoase săsesci“ nu s'a mulțemit numai cu mijloacele fondului de dispozițiune și ale biroului de presă, ci a dat pe „Tageblatt“ înaintea juriului, dar juriul din Sibiu a fost atât de nepatriotic și a achitat „Tageblatt-ul.“ Deci dacă dl ministru numesce juriul din Sibiu nepatriotic pentru cuvântul, că acesta nu a putut afla „o înaltă trădare oribilă“ în critica ce a făcuto „Tageblatt“ asupra teoriei de minoritate, aplicate de dl. ministru la universitatea națiunei săsesci, teorie într'adevăr fără păreche în lume — cum va numi dînsul verdictele jurilor din Cașovia, Cluj și Budapesta, care nu au putut afla ceva culpabil în insultele atât de desfrânate ce s'au aruncat asupra armatei și a legământului de stat. Dl. ministru se aibă curagiul a cualifica mai întâiu patriotismul a acestor verdictes și numai după aceasta să dea jurilor din Sibiu o lecțiune despre respectarea legii și despre datorința de cetățean!

Dl ministru president a mai aflat de bine a indigita, că Sasii n'au lipsă să se plângă pentru modul cum au fost tractați, dinșii să privească numai în ce mod a pus imperiul (german) mâna pe „Alsația-Lorena“ și cum e tractată poporațiunea franceză de acolo. Mulțemesc dlui ministru president, pentru că a fost atât de diplomatic de a făcut ca șef al guvernului unguresc o astfel de critică politicei imperiului vecin, care se află în relațiuni atât de amicabile cu monarhia noastră! Cel puțin se vor învăța oamenii a se cunoasce mai bine. Voiu da însă dlui ministru și în acest punct respunsul ce i se cuvine. Noi Sasii nu am fost cucerți sau recucerți nici când de Maghiari, ci sîntem dela imigrarea noa-

stră în virtutea tractatelor un *membrum sacrae coronae*, un membru al imperiului; noi Sasii nu am fost maghiari niciodată și de aceea nici nu avem lipsă să fim revindecați seminției dv. Acea ce s'a întâmplat cu Alsația-Lorena și ce se întâmplă în țerele imperiale, a fost și este — dl ministru president o scie foarte bine — o *restitutio in integrum*, aceasta se întâmplă *secundum jus postliminii*. Amendoae țerile și poporațiunea lor — înainte de a fi răpitate de Francia — au aparținut imperiului german, poporului german. A le recuceri și a le reda imperiului și națiunei mame, aceasta a fost nu numai un drept ci și o datorință sântă pentru Germania și poporul german. Cumcă dl ministru nu a privit cu ochi buni aceasta recucere — e un lucru de cređut, căci e cunoscută în de ajuns atitudinea organelor sale „Ellenör“ și „Magyar Polgár“ din 1870! Voiu însă să-l reflectez, că dsa față cu Germania condamnă togma aceea ce dînsul a făcut însuși sau a contribuit să se facă în sudul monarhiei. Căci ce însămnă ocupațiunea și anectarea Bosniei și Erțegovinei, la care dl ministru president contra voinții națiunei sale a avut un rol atât de eminent? Dl ministru a ăis însuși în această casă în motivele sale asupra ocupațiunei: jurământul de încoronare îndatoresce pe Regele unguresc că îndată ce va fi cu puțină se recucerească și se încorporeze cu statul toate acele țeri care au aparținut odinioară Coroanei unguresci. Deci dacă aceasta este o datorință a Regelui unguresc și dacă dl ministru ca să îplinească acea datorință relativ la Bosnia și Erțegovina a sprijinit cu succes pe Regele Ungariei și Împăratul Austriei, atunci pentru ce se turbură dsa în sufletul seu vedend că Împăratul Germaniei îplinește aceeași datorință de revindecațiune relativ la Alsația și Lorena? (Srigări: Nu-l lăsăm se mai vorbească.)

Presidentul Pechy întrebă casa, dacă nu e la timp ca oratorul să revină la obiect? Alex. Csánady strigă presidentului să nu vatem libertatea cuvântului. La dorința casei presidentul provoacă pe orator să rămână la obiect.

Zay replică că nu a vorbit decât despre acele obiecte care au fost slevate de antevorbitori, și asteaptă de la presidiu că va fi atât de ecustabil încât să-l asculte cu atât mai virtos cu cât trebuie se respingă injuriile grosolane ale dlor Herman și Orban.

După acest intermezo Zay continuă: Nu la ordinea ăilei ci despre un obiect cu totul străin au vorbit deputații Ivánka și Orban ambii domni — dealtmintrea contrari neîmpăcați — sau unit de astădată în nobila stăruință de a însinua Sasilor cele mai revoltătoare asupriri comise contra Maghiarilor Ciangăi cari locuesc la marginea comitatului Brașov. Cu deosebire dl Ivánka, care reflectează așa bucurosu la banii reunitei germane Gustav Adolf, a voit chiar să tragă la răspundere pe guvern, pentru că nu „eliberează pe luteranii Ciango Maghiari de tirănia bisericiei săsesci“. Dînsului și colegilor sei de principiu să le servească spre știință aceea ce dl ministru de culte a luat de mult la cunoștință: că adecă a noaua adunare provincială a bisericiei luterane din Transilvania în anul 1879 a declarat Ciangăilor: dacă voiți să vă smulgeți cu ori ce preț din legământul acestei biserici nu ve opresce nimenea, ușa e deschisă“. Ei înse totuși au preferat a rămâne și cumcă ei cutoate că sînt sumuțați de bunii lor prieteni contra noastră — totuși se mai simțesc ca membri ai bisericii noastre, aceasta se dovedesce prin faptul, că preoții lor maghiari

se adresează către superintendentul săsesc pentru încassarea competențelor pe care credincioșii lor încăpăținați nu voiesc sa le plătească și că în timpul mai nou doue comune de ale Ciangăilor au intentat la superintendentul săsesc procese disciplinare contra preoților lor, între acestia se află și acela, care pentru neșaturata sa ambițiune a fost cauza întregii agitațiuni de deslipire și a gravamenelor. Dealtmintrea de asuprire nu este nici vorbă; Ciangăii ev. lut. au și esercită toate drepturile ce le au membrii bisericii luterane, serviciul dăesce și administrațiunea bisericii se face în limba maternă, în cea maghiară, și statutul constituțional al bisericii ev. lut. s'a edat din oficiu și în limba maghiară.

Cu totul neadeverate sînt și afirmațiunile dlui Orban despre asuprirea Nesasilor pe teritoriile de administrațiune săsesci — dealtmintrea pe aceste teritorie administrațiunea, durer, se află, cum se scie, în mâni străine, în mâinile unor Maghiari importați așa că la porunca comitelui suprem maghiar și a ministrului se fac toate ear fără aprobarea și porunca lor chiar nimic. Și fostii iobagi de pe bunurile domeniiale săsesci, situate pe teritoriul comitatelor vechi, au fost tractați de ăce ori mai bine decât cei de pe bunurile nobililor maghiari, — dovadă prosperarea materială și cultura relativă a Românilor și Maghiarilor așezați pe teritoriul nostru.

Dar pentru ce să facem dlui Bl. Orban onoarea de a fi combătut în mod serios? Cine nu s'a sfiit a ăice că Sasii nu au luat nici odată parte ca combatanți în luptele vechi ale Transilvaniei, fiind că sînt lași și au tulit-o la fugă tot deauna dinaintea dușmanului — acelaia i spun franc și neted în față, că vorbește cu intențiune un neadevăr. Aduceți-ve aminte dlor de bataia de pe câmpul pânei din anul 1479, despre care istoricii maghiari spun, că togma Sasii, sub conducerea eroicului primariu și jude reg. Georg Hecht, au oprit, în prima linia pugnantes năvala primă a Turcilor și au murit cu miile moarte de eroi pentru patrie. Aduceți-ve aminte de luptele eroice ale Sasilor din anul 1490 când dênși singuri tot, sub conducerea lui Hecht, în pasul dela Turnul roșu, au oprit și nimicit o armată turcescă! Aduceți-ve aminte de ăilele dela Varna, în câmpul mirlei și de toate celelalte — dorere prea multe — ăile de luptă ale Transilvaniei, care sînt tot atâte ăile de onoare și glorie pentru poporul săsesc — și veți trebui să declarați dv. înșive că dl. Blasiu Orban, care a cutezat a falsifica astfel istoria, nu merită nici un respuns sau contestare la celelalte calumnii ale sale. Voiu numai să observ doue lucruri: întâiu, că togma vitezii patrioți ai dlui Bl. Orban și-au contractat în dietele transilvane dreptul ca la apropierea dușmanului să le fie permis a se refugia după zidurile cetăților săsesci, și că Regii Ungariei și principii Transilvaniei au cerut și au împrumutat arcuși și săgeți, lănci și spade, ba în timpul mai din urmă și tunuri dela „neresboinicii“ Sasi; a doua: că admonestațiunea ce ni o adresează că: timpul privilegiilor a trecut — se pare cam curioasă în gura unui om, care împreună cu mulți colegi de principii de ai sei ocupă scaunul aici în dietă numai pe basa privilegiului electoral al nobilimei maghiare opincare. Listele electorale oficiale arată apriat că togma dintre acei Secui eroici, cari după ăisa dlui Orban „țin pas cu postulatele spiritului timpului“ mai mult decât 4/5 sînt înscriși în liste numai pe basa unui vechiu privilegiu nobilitar și în majoritatea lor precumpenitoare nu sciu nici scrie nici ceti, așa că d. e. Oláh-

fa lu care trimite un deputat propriu nu are decât 17 alegători conscriși pe baza censului, — ceilalți sunt privilegiați! Și dacă în cele din urmă dl Orban provocându-se la conașionalii sei ne strigă nouă Sasilor: să progresăm și noi ca dinșii în cultura apuseană, atunci poate că togma acest occident luminat va esclama: „Risum teneatis amici!” (Sgomot.)

Voiu resuma: Dvoastră năvăliți asupra noastră a Sasilor pentru acuzările, ce se ridică contra dv. în Germania. Sau că aceste acuze sunt motivate — și atunci căți-ve și reparați nedreptatea — sau acelea sunt nefundate — și atunci combatețile. Ambele (alterative) ar fi de m n e de dv., espectoratiunile de astăzi nu au fost demne! (Mișcări.)

Încât pentru fondul de dispozițiune ce se află în desbatere, eu în această privință am și ați tot aceleși vederi ce le am dezvoltat în anul 1875 în această casă; fiind că dl ministru ne a declarat special ați, cum se va întrebuița acest post bugetar în timpul cel mai apropiat și în deosebi fiind că d-sa voiesce ca votarea acestui post sa fie considerată drept vot de încredere, eu voi vota contra fondului de dispozițiune. (Va urma.)

Varietăți.

* „Panslavisti“ în Dobra!?! Ni se scrie că eri între oarele 5—6 dimineața o patrolă de gendarmi a luat pe eclisierul bisericii gr. or. române din Dobra din asternut ia ordonat se descuie biserica, unde a căutat prin toate unghiurile, în altariu, dulapuri, chiar și în turn și în podul bisericii. — Corresponsentul nu ne spune dacă s'a găsit sau nu vre un „panslavist“, de cei cari sboară numai noaptea. De aceia se cam țin prin podurile bisericilor, fără deosebire de confesiune.

*(Bal Poporal,) se va aran-gia în Dej pe 5 Febr. a. c. în localitatea cismăriei. Prețul de intrare pentru familie 1 fl., de persoană 50 cr. Contribuiri marinoase în favorul bisericii edificându-se primesc cu mulțămă și împreună cu ori ce solviri preste prețul de intrare se vor cuita pe cale diuaristică.

*(Meteor.) Dr. Ant. Koch a adus dela Giulatelnic, unde se dusese anume în urma căderii meteorului, o bucată d meteor de o greutate de șapte deci de punți și o sută de bucăți mai mici de petri de meteor.

*(Cutremur de pământ.) Ni se scrie dela Mărișel (comit. Clujului) că în 22 Ianuarie a. c. pe la 4¹/₂ oare d. a. s'au simțit cutremur.

*(Diarele din România) Nu scim cărei impregiurări este a se atribui că de acolo, de un timp incoace diarele ne vin neregulat. Așa d. e. într'o di primim două poste, într'una, nimica, apoi ear primim într'alta numai o postă, întreagă seu în parte și așa mai departe.

*(Guvernul rusesc are lipsă de chinin.) Dela London a telegrafat la „Egyetértés“ un anume Diossy, patriot ungur, că guvernul rusesc a întreat la comercianți londonezi, dacă în termen de 6 săptămâni i pot trimite 9000 de chilo chinin. În resboiul din urmă armata rusească a consumat aceeași porțiune.

*(Concentrări rusești.) „Gazeta Narodova“ afirmă, că dealungul frontariilor galițiane dela Podwolczyka până la Zaleszczyński sunt concentrate masse mari de miliție rusească.

*(Jesuitul și Evreul) Când în anul trecut Jesu iții începură a perde terenul în Francia și când congregațiunile ne autorisate fu ră desființate

de guvern, un nou plan de campanie fu adoptat de către discipulii lui Loyola.

Ei voiră să domine societatea prin forța capitalului.

Ast fel se constitui o societate sub titlul de „Union Generale,“ și cu un capital nominal de 100,000,000 franci.

Consiliul de administrațiune fu următorul.

Președinte: dl. Eugeniu Bontoux.

Vice-președinte: dl. Leon Riant.

Membrii: d-nii Marchis de Baneville, Marchisul de Biencourt, A dela Bouillerie, prințul Broglie Charles Cambon, Alfons Desgeorge, Hilpolite Gauthier, A. Gautray, A. Harel, Vicontele de Mayol de Luppe, Contele Eugeniu Mehus, de Montgolfier, Laurentiu Quisard, Ricard Vacheron, Jules Rastand Contele Rozan F. Serirer-Mildon, Eugeniu Vaslot, Contele Ch. de Villermont.

Director: dl. I. Féder.

Scopul de căpetenie al acestei asociațiuni, compusă din persoane foarte marcante ale partitului clerical fu de a doborî mai întâiu pe Rothschild.

Jesuitul și Evreul se găsiră dar față în față.

Cu toate contorsiunile Jesuitor evreul Rothschild știu să țese atât de bine pânza împrejurul Uniunii generale în cât o reduse la desperata stare de a da faliment.

Se dice că cauza acestei bancrute ar fi ruptura relațiunilor cu Ländlerbankul din Viena care n'a voit să se verse Uniunii cele 17 milioane franci cu care trebuia să facă față plăților de efectuat la 31 Ianuarie. Casa de bani a societății se găsi goală. Pe când președintele consiliului de administrație spunea că societatea are un beneficiu de 57 milioane, ancheta constată un deficit de 96 milioane.

Faptul prin urmare este destul de fraudulos, căci se constată în mod netăgăduit că cele 100,000,000 n'au esistat de cât în imaginațiunea societărilor.

Mai trebuie să adaugem, că această societate a operat mai ales asupra țeranilor și a micilor capitaliști cari, grație influinței popilor de prin sate, depuneau micile lor economii la Union generale.

Această populațiune a fost cu de săvârșire sărăcită prin înghițirea capitalurilor depuse. În evul mediu, Jesuitorii lucrau cu închisitiunea, astăzi ei voesc să subjuge societatea prin capitaluri căci au înțeles că un nou stăpân domnesce: capitalul.

Bursa de Viena și Pesta

Din 9 Februarie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	117.75	117.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	99.30	89.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—.—	—.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	93.—	—.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	128.50	1.0.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	96.50	99.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorfire	99.50	95.50
Obligațiuni urbariale temeșane	96.50	96.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorfire	94.—	95.—
Obligațiuni urbariale transilvane	97.50	96.25
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	95.—	—.—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	—.—	97.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	73.75	73.—
Datorie de stat în argint	74.75	75.50
Renta de aur austriacă	91.50	93.—
Sorși de stat dela 1860	130.50	—.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	311.—	315.—
Acțiuni de credit austr.	283.25	282.50
Acțiuni de bancă de credit ung.	273.—	299.—
Sorși unguresci cu premii	111.—	116.25
Sorși de regularea Tisei	107.90	109.—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	99.30	99.30
Argint	—.—	—.—
Galbin	5.65	5.62
Na oleon	9.54 ¹ / ₂	9.55
100 marce nemțesci	58.5 ⁷	58.60
London (pe polița de trei luni)	120.15	120.25

Nr. 388—1882 sz. b. [20] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de notariu comunal în comuna mare Gurariului — Pretura Săliștei — se deschide prin aceasta concurs cu termin până la 1 Martie 1882.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

salariu anual 400 fl., adjut 100 fl. cuartir natural și 12 orgii de lemne de foc pentru cuartir și cancelarie, eventual relutul de cuartir și lemne în bani gata; 10 fl. pentru lumini, precum și tacele prescrise pentru lucruri private.

Doritorii de a ocupa acest post vor avè a trimite rugările lor instruite în sensul art. de lege XVIII ex 1871 până la 1 Martie a. c. st. n. la Pretorele cercului în Săliște.

Cunoscința limbei statului e condițiune.

Săliște în 8 Faur 1882.

Pretorele cercului.

Nr. 90. [16] 2—3

CONCURS.

Pentru reintregirea postului de director la institutul de agronomie din Mediaș, devenit vacant prin depărtarea directorului de până acum, se escrie concurs până la 28 Februarie 1882 12 oare am.

Leafa și emolumentele împreunate cu acest post sânt următoarele:

1. Leafă ordinară pe an 1200 fl., adecă douăsprezece sute fl. v. a.

2. Adaus de funcțiune pe an 200 fl. adecă două sute fl. v. a.

3. Bani de cortel pe an 200 fl., adecă două sute fl. v. a.

4. Folosirea unui loc de grădină de 800 □° pentru trebuințele proprie.

5. Drept la primirea unei pensii în mesura următoare: 3/8 din leafă după un serviciu prompt de dece ani; de aci înainte după fie care *quinqueniu* trecut mai mult cu 1/8 din leafă și după un timp de serviciu de 35 ani leafa întreagă.

Directorului și Universității i se rezervă anunțare de o jumătate de an, care însă pentru aceasta din urmă se restringe la primii doi ani de serviciu.

Concurenții la acest post au să-și trimeată petițiunile lor, cu documentele despre calificațiunea lor de specialiști, despre absolvarea cursului de studii la o academie agronomică, apoi despre rezultatele de până acum în specialitatea acestei instrucțiuni, cel

mult până la terminul stabilit mai sus la oficiul central subscris.

Sibiu 30 Ianuarie 1882.

Dela oficiul central al Universității săsesci.

Însciințare. [17] 2—2

În 17 Februarie 1882 la 10 oare a. m. se va ține în edificiul „Albinei“ institut de credit și de economii în Sibiu strada Baier Nr. 1, licitarea obiectelor rămase cu ocașiunea edificărilor de adaptare, precum: trepte, scânduri, bărne, uși, ferestrii, jalușii, table de parchet, cuptoare și diferite obiecte de fer etc.

Consemnarea dataiată a acelor obiecte și prețurile lor, precum și celelalte condițiuni de licitațiune se pot vedea în birou subscrisei Direcțiuni în fie care di dela 10—12 oare a. m.

Sibiu, 4 Februarie 1882.

Direcțiunea „Albinei“ institut de credit și de economii în Sibiu.

Nr. 6432—1881 civ. (19) 1—3

EDICT.

Din partea subscrisului jude esmis se aduce la cunoscință publică că în cauza de comasare generală a hotarului comunei Felacul săsesc diua pentru începerea lucrărilor pregătitoare și anume pentru regularea reprezentanții, alegerea ingineriului funcționariu și pregătirea preliminarului de spese s'a statorit pe 15 Martie 1882 și eventual diilele următoare, totdeauna la 8 oare an. am. în comuna Felacul săsesc la fața locului.

Deci provoc pe toți aceia cari sânt interesați în această cauză de comasare a hotarului sub titlul de proprietari, ca să se înfățișeze la pertractarea de mai sus cu atât mai sigur, cu cât neînfațișarea lor nici nu va împedeza cursul pertractării nici nu va pute servi de motiv pentru un remediu legal.

Dela judele esmis din partea tribunalului reg. din Dej.

Dej în 30 Noemvre 1881.

(L. S.)

Ladislau Hosszu m. p.,
jude la trib. reg.

Nr. 4400—1881 civ. [18] 2—3

EDICT.

În privința pertractării cererii comunei Surduc prin comunitatea urbarială de mai nainte ca actoră contra bar. Wesselényi Bela și bar. Leo Iozsika, înceți privitoare la segregarea pădurilor și câmpului de pășune se determină diua de 14 Martie 1882 înainte de ameași la 9 oare, la care pertractare prin aceasta sânt invitați cei interesați a se presenta.

Interesaților li se aduce la cunoscință că esemplariul cel dintăiu al cererei înaintate și reținut se poate vedè la tribunalul subscris, eară al doilea esemplariu la primăria comunală din Surduc.

Din ședința tribunalului reg. din Dej ținută în 30 Octomvre 1881.

Zambach și Gavora,

în Budapesta strada Vațului (Vaczi uteza) Nr. 17.

Fabrică de vestminte și recuise bisericesci

de rit catolic și grec.

Felon sau Odejdie, sacos stihare, dalmatice, baldachine, prapori, flamuri, covoare de altare, potire, liti-

ere, cădelnițe, pacifcale, candel, polican-dre, ripide, chivot, Evangeliie, etc.

Steaguri de societăți și pentru manufacturiste.

Comandele se esecutează prompt

Obiectele care nu convin se schimbă. [157] 20—30